

Pełnomocnik Rektora ds. Niepełnospraw- nych Studentów

Podstawowym celem Pełnomocnika JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego Do Spraw Niepełnosprawnych Studentów powinno stanowić wsparcie i pomoc osobom niepełnosprawnym studiującym na naszym Uniwersytecie. Cel w zasadzie jest jeden: stworzyć takie warunki, aby osoby niepełnosprawne zdobyły wykształcenie na poziomie wyższym, a tym samym uzyskały możliwość walki o zatrudnienie. Większą szansę w tej rywalizacji z osobami sprawnymi powinno umożliwić zdobyte wykształcenie. Należy pamiętać o tym, iż wiedza jest najważniejszym atutem osoby niepełnosprawnej na rynku pracy, a tym samym w walce ze sprawną konkurencją o posadę.

W oparciu o dotychczasowe uregulowania osoby niepełnosprawne na Uniwersytecie Zielonogórskim mogą skorzystać przede wszystkim z pomocy materialnej. Pomoc ta jest realizowana poprzez:

1. dodatek z tytułu zwiększonych kosztów studiowania wynikających z niepełnosprawności doliczany do stypendium socjalnego,
2. częściowe zwolnienie z odpłatności za miejsce w domu akademickim,
3. uzyskanie częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za studia płatne (zaoczne, wieczorowe) uzasadnione trudną sytuacją ekonomiczną,
4. możliwość uzyskania zasiłku losowego, uzasadnionej sytuacją życiową.

Jako pełnomocnik JM Rektora do Spraw Niepełnosprawnych Studentów chciałbym wprowadzić w życie następujące priorytety:

1. **Możliwość zdawania egzaminów wstępnych w alternatywnej formie**, po wcześniejszym zgłoszeniu takiej potrzeby pełnomocnikowi Rektora UZ ds. niepełnosprawnych studentów. W oparciu o ustaloną procedurę formalną, byłaby opracowywana indywidualna strategia egzaminacyjna, dostosowana do możliwości niepełnosprawnego kandydata.
2. W przypadku trudności, wynikających z niepełnosprawności, w realizacji zadań dydaktycznych w normalnym trybie - **możliwość indywidualizacji terminów, formy i czasu zaliczeń** (do ustalenia z wykładowcą i/lub dziekanem), włącznie z indywidualną organizacją studiów w ciągu całego czasu ich trwania. Niepełnosprawni studenci powinni zdawać egzamin zgodnie z takim samym regulaminem, jakiemu podlegają wszyscy kandydaci. Jednak studenci niewidomi, słabo widzący i niesłyszący powinni korzystać z wy-

dłużonego czasu egzaminu pisemnego o 50%.

3. **Likwidowanie barier** rozumianych bardzo szeroko – od barier fizycznych (architektonicznych, komunikacyjnych i funkcjonalnych) do barier społecznych (psychologicznych i mentalnych). Bardzo ważną sprawą jest przełamywanie stereotypów i uprzedzeń, które tkwią w społeczeństwie, także tym akademickim. Ważną sprawą na tej płaszczyźnie jest zmiana wizerunku osoby niepełnosprawnej oraz pokazanie osobom niepełnosprawnym i sprawnym, że sukces zawodowy i życiowy, dzięki wkładowi pracy w naukę, jest możliwy pomimo niepełnosprawności. Elementem wspomagającym osiągnięcie tych celów i uzyskanie pozytywnych efektów powinno być propagowanie osiągnięć naukowych i zawodowych osób niepełnosprawnych studiujących na Uniwersytecie Zielonogórskim.

4. **Informacja, wsparcie, porada, pośrednictwo w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi** (organizacje non-profit, organizacje pożytku publicznego) oraz dziekanami, prorektorami, wykładowcami, itd.

5. **Studencka Rada Osób Niepełnosprawnych**: czyli zorganizowanie ciała doradczego Pełnomocnika szczególnie w zakresie: informacji, porady, pośrednictwa w kontakcie z osobami niepełnosprawnymi o podobnych problemach na UZ lub w innych szkołach wyższych. Aktywizacja środowiska studenckiego powinna być ważnym elementem działania tego kworum.

Baza lokalowa Uniwersytetu Zielonogórskiego nie sprzyja osobom niepełnosprawnym ruchowo: większość budynków nie jest przystosowana do poruszania się osób na wózkach, choć powoli to się zmienia. Po za tym bardzo ważnym problemem jest także niedostosowanie infrastruktury technicznej do specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych sensorycznie (niewidomych i niedowidzących, niesłyszących i niedosłyszących). Nowo budowane obiekty uwzględniają potrzeby tylko osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Jak dotąd wydziałami bez barier architektonicznych, dostępne dla studentów z niepełnosprawnością ruchową, są: Wydział Mechaniczny, Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, budowany Instytut Budownictwa, a także budynek akademika przy ulicy Wyspiańskiego. W miarę wykonywania bieżących remontów w istniejących budynkach, przeprowadzane będą prace adaptacyjne, udostępniające obiekt chociaż częściowo (dom akademicki „Wcześniak”). Zamierzeniem Pełnomocnika jest zwiększenie dostępności przede wszystkim do bibliotek (w tym szczególnie do zbiorów i książek) oraz poprawa infrastruktury w zakresie komunikacji na uczelni (oznakowania ciągów komunikacyjnych, tablic informacyjnych i innych elementów składających się na informację wizualną.

W najbliższym czasie trudno wyobrazić sobie kompleksową likwidację wszystkich barier architektonicznych na uczelni. Tymczasowym rozwiązaniem jest troska o to, aby informacja o osobach niepełnosprawnych na roku dotarła do osoby opracowującej rozkład zajęć: w miarę możliwości chciałbym wpływać na planowanie zajęć, szczególnie na niższych piętrach, w kolejności ograniczającej do niezbędnego minimum przemieszczanie się po piętrach.

Marcin Garbat*

**Siedziba: al. Wojska Polskiego 69 pok. 401
telefon: 0*68 328 31 79**

*M.Garbat jest absolwentem AE w Poznaniu, tam też pisze doktorat na temat strategii aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.